

III kwartał 2017

**KWARTALNA INFORMACJA O SYTUACJI OSÓB MŁODYCH
NA PODLASKIM RYNKU PRACY W KONTEKŚCIE REALIZACJI
PLANU GWARANCJI DLA MŁODZIEŻY
III KWARTAŁ 2017 R.**

**Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
2017**

AKTYWNOŚĆ I BIERNOŚĆ ZAWODOWA I EDUKACYJNA OSÓB MŁODYCH (15-24 LATA)

Tabela 1. Wybrane wskaźniki aktywności ekonomicznej osób młodych w wieku 15-24 lata w woj. podlaskim w ujęciu kwartalnym (wg BAEL)

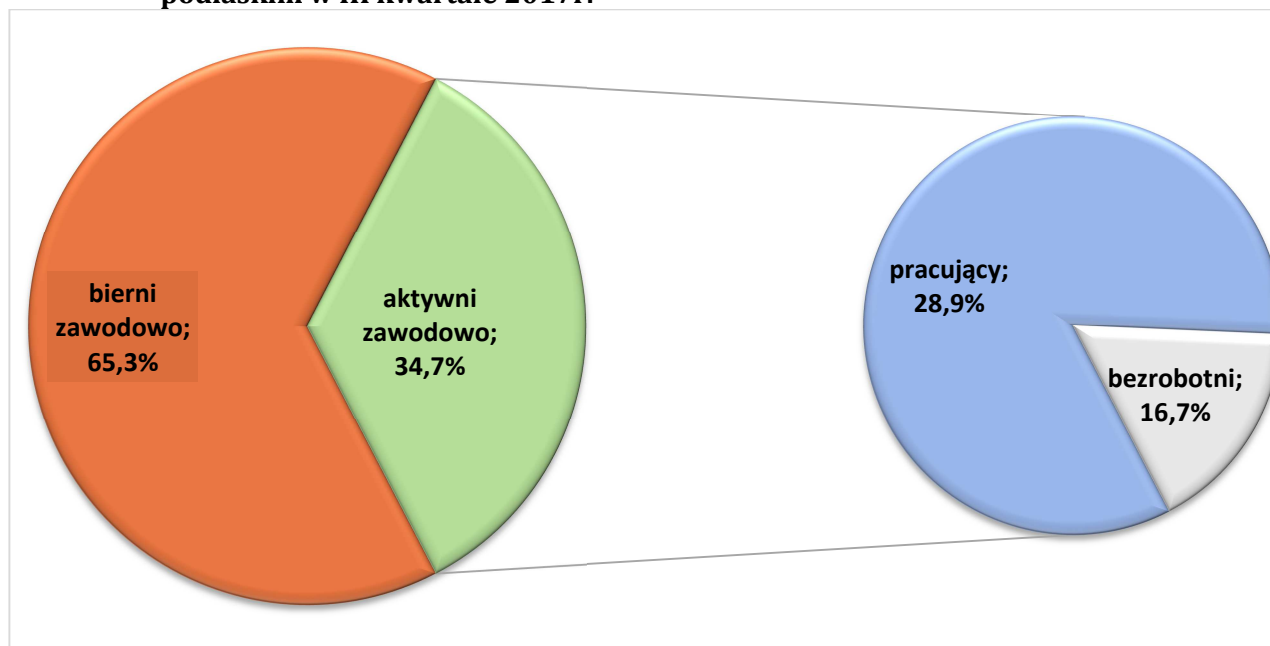
Ludność w wieku 15-24 lata	III kw. 2016	IV kw. 2016	III kw. 2017	III kw. 2017 – III kw. 2016 (+/-)
Ogółem ludność w wieku 15-24 lata (tys. osób), w tym:	127	127	121	-6
Ludność bierna zawodowo (w tys. osób)	85	90	79	-6
Ludność aktywna zawodowo (w tys. osób)	42	37	42	0
Pracujące osoby młode (w tys. osób)	35	32	35	0
Bezrobotne osoby młode (w tys. osób)	8	5	7	-1
Współczynnik aktywności zawodowej (w %)	33,1	29,1	34,7	1,6pkt
Wskaźnik zatrudnienia (w %)	27,6	25,2	28,9	1,3pkt
Stopa bezrobocia osób (w %)	19,0	13,5	16,7	-2,3pkt

Źródło: Opracowanie własne na podstawie bazy danych GUS, BDL oraz publikacji Urzędu Statystycznego w Białymstoku: "Aktywność ekonomiczna ludności w woj. podlaskim w III, IV kwartale 2016r. i III kwartale 2017r."

KOMENTARZ ANALITYCZNY

- W województwie podlaskim, podobnie jak w całej Polsce oraz Unii Europejskiej, osoby młode znajdują się w trudnej sytuacji na rynku pracy. Spośród 121 tys. osób młodych, w wieku 15-24 lata, 79 tys. jest biernych zawodowo, głównie ze względu na naukę. Spośród 42 tys. osób aktywnych zawodowo, pracuje 35 tys. Na przestrzeni roku, liczba biernych zawodowo spadła o 6 tys. osób, natomiast liczebność aktywnych zawodowo pozostała na niezmiennym poziomie. Młodzi charakteryzują się bardzo niską aktywnością zawodową, gdyż tylko 34,7% z nich jest aktywna zawodowo. Niski jest zwłaszcza udział osób pracujących w analizowanej grupie wiekowej – 28,9%. Dla porównania, wskaźnik zatrudnienia dla osób w wieku 25-34 lata oraz 35-44 lata przekroczył 80%.
- Młodzi są grupą najbardziej zagrożoną bezrobociem. Stopa bezrobocia wg BAEL w III kwartale 2017r. w grupie osób aktywnych zawodowo w wieku 15-24 lata wyniosła 16,7% wobec 5,2% wśród osób w wieku 25-34 lata i 3,8% w grupie 35-44 lata.
- Na przestrzeni roku odnotowano poprawę sytuacji osób młodych, bowiem w porównaniu do III kwartału 2016r. wartość stopy bezrobocia uległa zmniejszeniu aż o 2,3 pkt. proc., podczas gdy wskaźnik zatrudnienia zwiększył się o 1,3 pkt. proc.

Rysunek 1. Aktywność zawodowa osób młodych w wieku 15-24lata (wg BAEL) w woj. podlaskim w III kwartale 2017r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Aktywność ekonomiczna ludności w woj. podlaskim w III kwartale 2017r., Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2017

Tabela 2. Bierność społeczna młodzieży (NEET – Not in Employment, Education or Training) % udział w grupie wiekowej 15-24 w latach 2015-2016 w woj. podlaskim na tle Polski oraz Unii Europejskiej

Wyszczególnienie	woj. podlaskie (w %)		Polska (w %)		UE 28 (w %)	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016
ogółem	8,4	10,3	11,0	10,5	12,0	11,5
kobiety	;*	11,4	10,8	11,1	12,3	11,9
mężczyźni	9,2	9,2	11,2	10,1	11,8	11,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie bazy danych EUROSTAT, * b. danych

KOMENTARZ ANALITYCZNY

- W 2016 r. w Unii Europejskiej (UE 28) co 9 osoba młoda w grupie wiekowej 15-24 lata (11,5%) była bierna społecznie (NEET). Średnia dla Polski (10,5%) jest niższa o 1,0 pp. niż wskaźnik europejski, a dla woj. podlaskiego (10,3%) niższa o 0,2 pp. niż wskaźnik ogólnopolski. Podobnie jak w skali Europy większą bierność zawodową i edukacyjną wykazują młode kobiety; w woj. podlaskim wskaźnik NEET dla kobiet był o 2,2 pp. wyższy niż dla młodych mężczyzn.
- W Unii Europejskiej, a także w Polsce wskaźnik NEET, czyli odsetek młodzieży biernej zawodowo i edukacyjnie, w 2016 roku uległ zmniejszeniu. W woj. podlaskim nastąpił wzrost wartości tego wskaźnika i to aż o prawie 2 punkty procentowe i można przyjąć, że wzrost ten dotyczył młodych kobiet.

BEZROBOCIE REJESTROWANE OSÓB MŁODYCH

Tabela 3. Wybrane kategorie osób młodych w wieku do 30 roku życia w woj. podlaskim (bezrobocie rejestrowane) w ujęciu kwartalnym

Wyszczególnienie	III kwartał 2016		IV kwartał 2016		III kwartał 2017		III kw. 2017- III kw. 2016 (+/-)	
	<i>j.m.</i> Liczba osób	%	Liczba osób	%	Liczba osób	%	w liczbach	w %
Bezrobotni ogółem	48963	100	48361	100	41673	100	-7290	-14,9
Bezrobotni w wieku do 30 r. ż., w tym:	14977	30,6	14538	30,1	12065	30,0	-2912	-19,4
		100		100		100		
• Kobiety	7750	51,7	7413	51,0	6683	55,4	-1067	-13,8
• Zamieszkali na wsi*	-	-	6851	47,1	-	-	-	-
• Z wykształceniem poniżej średniego	5225	34,9	5076	34,9	4050	33,6	-1175	-22,5
• Z wykształceniem wyższym	2830	18,9	2812	19,3	3267	27,1	437	-15,4
• Bez stażu pracy	6115	40,8	5488	37,7	4462	37,0	-1653	-27,0
• Długotrwale bezrobotni	6872	45,9	6487	44,6	5315	44,1	-1557	-22,7
• Osoby niepełnosprawne	306	2,0	275	1,9	246	2,0	-60	-19,6
• Osoby korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej	221	1,5	211	1,5	129	1,1	-92	-41,6
• Osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż. oraz osoby posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18r.ż.	3324	22,2	3338	23,0	3305	27,4	-19	-0,6
• Osoby w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (18-24lata)	1642	11,0	1691	11,6	1281	10,6	-361	-22,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

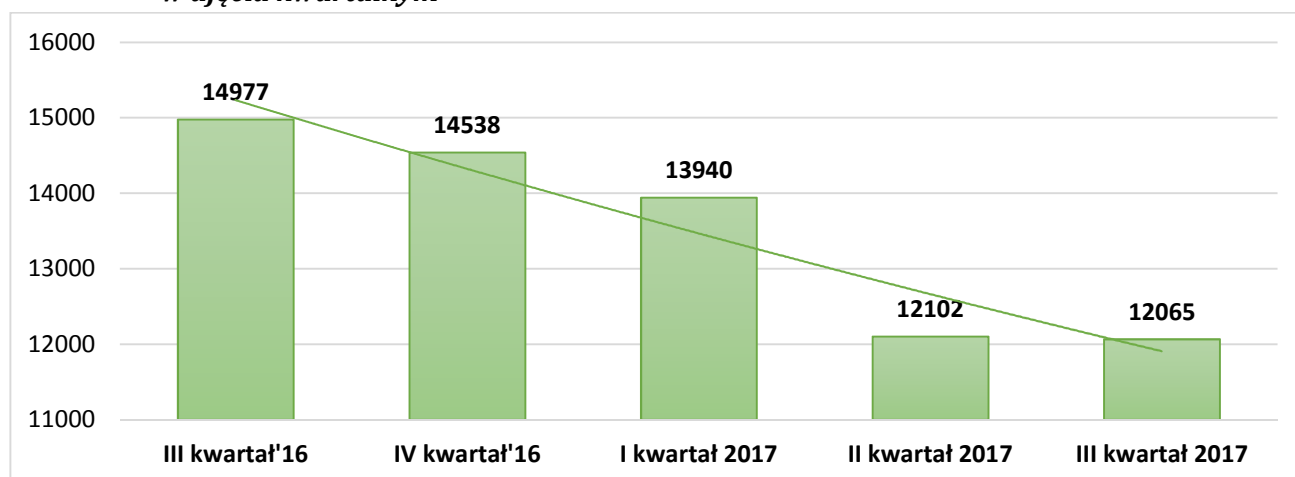
* Dane prezentowane w ujęciu rocznym

KOMENTARZ ANALITYCZNY

- W końcu III kwartału 2017 r. w urzędach pracy woj. podlaskiego zarejestrowanych było 12065 osób do 30 roku życia, co stanowiło 30,0% ogółu bezrobotnych. Na przestrzeni roku liczebność bezrobotnej młodzieży zmniejszyła się o 2 912 osób, tj. o 19,4% (przy spadku ogólnej liczby bezrobotnych o 14,9%). Było to częściowo wynikiem ożywienia na rynku pracy, które przejawiało się przede wszystkim wyższą liczbą ofert pracy, jakimi dysponowały urzędy pracy.
- W końcu III kwartału 2017r. bezrobotne młode kobiety były w większości (55,4%). W porównaniu do analogicznego kwartału poprzedniego roku udział procentowy kobiet wzrósł o 3,7 pp.
- Niski poziom kwalifikacji (poniżej wykształcenia średniego) młodzieży jest barierą podjęcia satysfakcjonującej, dobrze płatnej pracy, co dotyczyło 33,6% młodych osób zarejestrowanych w urzędach pracy w końcu III kwartału 2017r. (4 050 osób).

- Brak stażu pracy, a tym samym doświadczenia zawodowego, to również istotne utrudnienie w aplikowaniu o większość oferowanych miejsc pracy. W końcu III kwartału 2017 r. stażu pracy nie posiadało 37,0% młodych osób (4 462 osoby). Odsetek bezrobotnych do 30 roku życia bez stażu pracy był niższy niż w analogicznym okresie ubiegłego roku o 3,8 pp.
- Udział osób młodych długotrwale bezrobotnych oscylował wokół 44,1%. W porównaniu do III kwartału 2016 r. udział tej grupy bezrobotnych zmniejszył się o 1,8 pp.
- Wśród bezrobotnych przed 30. rokiem życia nastąpił znaczny spadek liczby osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej (o 92, do 129). W końcu III kwartału 2017 r. stanowili oni 1,1% młodych bezrobotnych i w porównaniu do analogicznego okresu w roku poprzednim udział ten zmniejszył się o 0,4 pp.
- W końcu III kwartału 2017 r. udział młodych osób z niepełnosprawnością wyniósł 2,0% (0,2 tys.), a ich udział nie uległ zmianie i wyniósł 2,0%.
- Rodzicielstwo młodych osób, w szczególności kobiet, może sprzyjać powstawaniu tzw. zjawiska NEET, czyli nieuczestniczenia w edukacji bądź szkoleniach, niepodejmowania zatrudnienia, a w dalszej kolejności nawet wykluczeniu z rynku pracy. Potwierdzają to wyniki badań panelowych realizowanych przez Eurostat, ale również badania regionalne. W takiej sytuacji znajdują się podlascy młodzi rodzice posiadający co najmniej jedno dziecko wymagające opieki do 6 roku życia lub niepełnosprawne do 18 roku życia. W rejestrach powiatowych urzędów pracy w końcu III kwartału 2017 r. znalazło się 3,3 tys. takich osób, tj. 27,4% spośród bezrobotnych do 30 roku życia. Ich udział wzrósł w porównaniu do analogicznego okresu ubiegłego roku o 5,2 pp.
- Powiązanie systemu edukacji z rynkiem pracy w kontekście zapewnienia ciągłości aktywizacji edukacyjnej i zawodowej osób młodych jest istotne z punktu widzenia przeciwdziałania bezrobociu najmłodszych zasobów siły roboczej. W końcu III kwartału 2017 r. w rejestrach podlaskich urzędów pracy było 1 281 bezrobotnych młodych ludzi w wieku 18-24 lata będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (10,6%). W ciągu roku nastąpił spadek liczebności tej grupy o 361 bezrobotnych (o 22,0%).

Rysunek 2. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w wieku do 30 r. ż. w latach 2016-2017 w ujęciu kwartalnym

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

AKTYWIZACJA OSÓB MŁODYCH – AKTYWNE PROGRAMY RYNKU PRACY

W niniejszym podrozdziale uwzględniono szerszą grupę wiekową ze względu na kierowanie wsparcia przez publiczne służby zatrudnienia do osób młodych w wieku do 30 roku życia.

Tabela 4. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych do 30 roku życia w woj. podlaskim w ujęciu kwartalnym

Wyszczególnienie	III kw. 2016		IV kw. 2016		III kw. 2017		III kw. 2017 – III kw. 2016 (+/-)	
	<i>j.m.</i> Liczba osób	%	Liczba osób	%	Liczba osób	%	w liczbach	%
Liczba bezrobotnych do 30 roku życia wyrejestrowanych z ewidencji PUP ogółem, w tym:	8302	100,0	8225	100,0	7396	100,0	-906	-10,9
z powodu podjęcia pracy ogółem	4428	53,3	4773	58,0	4008	54,2	-420	-9,5
Liczba bezrobotnych do 30 roku życia objętych podstawowymi formami aktywizacji, z tego:	2087	25,1	2116	25,7	2204	29,8	117	5,6
• Praca subsydiowana, z tego w ramach:	1075	12,9	1108	13,5	1159	15,7	84	7,8
– prac interwencyjnych	202	2,4	117	1,4	197	2,7	-5	-2,5
– robót publicznych	54	0,7	60	0,7	70	0,9	16	29,6
– środków na działalność gospodarczą	189	2,3	233	2,8	165	2,2	-24	-12,7
– refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	107	1,3	149	1,8	98	1,3	-9	-8,4
– bonu na zasiedlenie (podjęcie pracy poza miejscem zamieszkania)	118	1,4	123	1,5	163	2,2	45	38,1
– bonu zatrudnieniowego	5	0,1	10	0,1	5	0,1	0	0,0
– refundacji składek na ubezpieczenia społeczne	1	0,01	0	0	0	0,0	-1	-100,0
– inne	399	4,8	416	5,1	461	6,2	62	15,5
• Szkolenia	127	1,5	151	1,8	176	2,4	49	38,6
w tym w ramach bonu szkoleniowego	31	0,4	24	0,3	49	0,7	18	58,1
• Staże u pracodawcy	860	10,4	622	7,6	804	10,9	-56	-6,5
w tym w ramach bonu stażowego	43	0,5	42	0,5	49	0,7	6	14,0
• Przygotowanie zawodowe dorosłych	1	0,01	1	0,01	2	0,03	1	100,0
• Prace społecznie użyteczne	12	0,1	5	0,06	14	0,2	2	16,7
w tym w ramach PAI	6	0,1	1	0,01	8	0,1	2	33,3
• Skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych	12	0,1	229	2,8	49	0,7	37	308,3

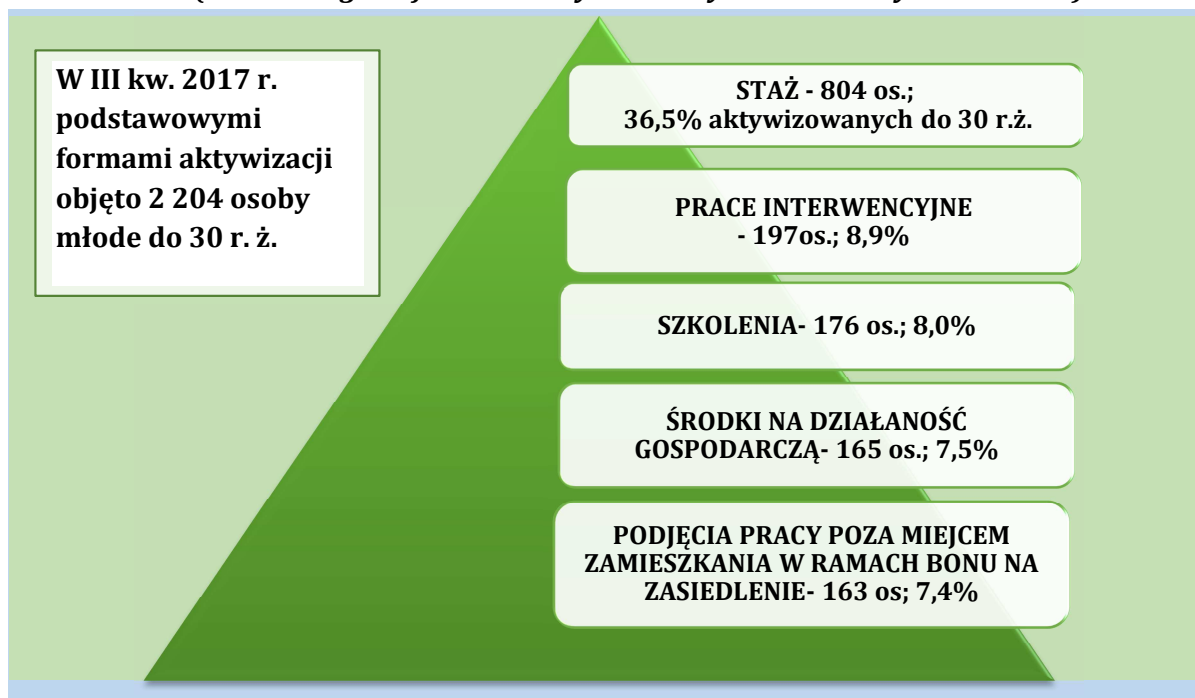
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

KOMENTARZ ANALITYCZNY

- W III kwartale 2017 roku ewidencję bezrobotnych opuściło 7396 młodych bezrobotnych, do 30 roku życia, co stanowiło 43,3% ogółu wyrejestrowanych bezrobotnych.

- Najczęstszą formą aktywizacji osób młodych są prace subsydiowane. Z tej formy pomocy skorzystało łącznie 1159 osób do 30 roku życia. W ramach prac subsydiowanych największą popularnością cieszyły się prace interwencyjne (197 osób), bon na zasiedlenie przyznawany osobom młodym podejmującym pracę poza miejscem zamieszkania (163 osoby) oraz refundacja kosztów zatrudnienia bezrobotnego (98 osób).
- Inną popularną formą aktywizacji osób młodych, ale również oznaką przedsiębiorczości, jest zakładanie oraz prowadzenie działalności gospodarczej. W III kwartale 2017 r. finansowe wsparcie w zakresie uruchomienia działalności gospodarczej otrzymało 165 młodych bezrobotnych. Ponadto kolejnych 76 młodych osób opuściło rejestry bezrobotnych z powodu podjęcia działalności gospodarczej niesubsydiowanej ze środków publicznych.
- W III kwartale 2017 r. osoby młode, często korzystały z oferty stażowej. Aż 10,9% wyrejestrowanych bezrobotnych w analizowanej grupie wiekowej rozpoczęło staż w tym okresie (804 osoby). Szkolenia rozpoczęło 176 młodych bezrobotnych, a 2 osoby młode rozpoczęły przygotowanie zawodowe dorosłych. Ponadto 49 długotrwale bezrobotnych do 30 roku życia skierowano do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych, a 8 osób młodych do prac społecznie użytecznych.
- W porównaniu do okresu analogicznego poprzedniego roku, w III kwartale 2017 r. nastąpił spadek liczby bezrobotnych do 30 roku życia wyrejestrowanych z ewidencji PUP (-10,9%), na co największy wpływ miało zmniejszenie liczby osób młodych podejmujących zatrudnienie niesubsydiowane (-504 osoby) oraz liczby osób młodych wyrejestrowanych z tytułu niepotwierdzenia gotowości do pracy (-313 osób). Wzrosła natomiast liczba bezrobotnych do 30 roku życia objętych podstawowymi formami aktywizacji (+5,6%), przy czym największe wzrosty dotyczyły młodych bezrobotnych skierowanych do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych (+308,3%), szkolących się (+38,6%), podejmujących pracę poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie (+38,1%) oraz kierowanych do pracy w ramach robót publicznych (+29,6%).
- Mniejszą natomiast popularnością niż przed rokiem cieszyły się środki na działalność gospodarczą (-12,7%), refundacja kosztów zatrudnienia bezrobotnego (-8,4%) oraz staże u pracodawcy (-6,5%).

Rysunek 3. Dominujące formy aktywizacji osób młodych do 30 roku życia w III kwartale 2017 roku (udział w ogólnej liczbie zaktywizowanych bezrobotnych do 30 r. ż.)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

- Liczba miejsc zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej zgłoszonych przez podlaskich pracodawców do urzędów pracy w III kwartale 2017 r. wyniosła 7 822 i w porównaniu do analogicznego okresu w 2016 roku wzrosła o 1 160, czyli o 17,4%.
- Pracodawcy zgłosili również 1 652 miejsca aktywizacji zawodowej (w tym 1 545 miejsc stażu, 102 miejsca pracy społecznie użytecznej i 5 miejsc przygotowania zawodowego), tj. o 15, czyli 0,9% mniej niż w analogicznym okresie 2016 r. Oferty stażu stanowiły 93,5% miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w III kwartale 2017 r.
- Łącznie osoby bezrobotne i poszukujące pracy miały w III kwartale 2017 r. do dyspozycji 9474 oferty pracy i było to o 1 145 (o 13,7%) ofert więcej niż w analogicznym okresie 2016 roku.

WARTOŚCI WSKAŹNIKÓW ZREALIZOWANYCH W RAMACH GWARANCJI DLA MŁODZIEŻY W WOJ. PODLASKIM WRAZ Z KOMENTARZEM

Tabela 5. Wartości wskaźników zrealizowanych w ramach Działania 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe. Podziałanie 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER 2014-2020)

Opis	2017			
	Ogółem	I kwartał	II kwartał	III kwartał
Wskaźniki produktu				
Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie	819	429	306	84
Liczba osób poniżej 30 lat z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	48	15	23	10
Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w Programie	2361	1159	863	339
Wskaźniki rezultatu				
Liczba osób poniżej 30 lat, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	120	8	48	64

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zawartych w SL2014

KOMENTARZ ANALITYCZNY

- W III kwartale 2017 roku w ramach projektów realizowanych przez powiatowe urzędy pracy województwa podlaskiego finansowanych z PO WER 2014-2020 i wdrażanych zgodnie ze standardami określonymi w Planie realizacji Gwarancji dla Młodzieży **udzielono wsparcia 339 młodym osobom bezrobotnym poniżej 30 roku życia**, które wzięły udział w Programie w ramach Działania 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe; Podziałania 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego.
- Wśród nich 24,7% to osoby młode długotrwale bezrobotne, zaś 2,9% stanowią osoby z niepełnosprawnościami. Zamierzony w programie rezultat w postaci uzyskania kwalifikacji osiągnęły 64 osoby młode.

Tabela 6. Wartości wskaźników zrealizowanych w ramach Działania 1.2 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe. Poddziałanie 1.2.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER 2014-2020)

Opis	2017			
	Ogółem	I kwartał	II kwartał	III kwartał
Wskaźniki produktu				
Liczba osób poniżej 30 lat z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	37	2	18	17
Liczba osób biernych zawodowo, nieuczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, objętych wsparciem w programie	441	164	159	118
Wskaźniki rezultatu				
Liczba osób poniżej 30 lat, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	209	69	92	48

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zawartych w SL2014

KOMENTARZ ANALITYCZNY

- W III kwartale 2017 r. kontynuowane były projekty w ramach Działania 1.2 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe; Poddziałania 1.2.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego. W ramach niniejszych projektów wsparcia udzielono 118 osobom biernym zawodowo poniżej 30 roku życia, w tym 17 osobom młodym z niepełnosprawnościami. Zamierzony w programie rezultat w postaci uzyskania kwalifikacji osiągnęło 48 osób młodych. Wspomniane przedsięwzięcia wdrażane są zgodnie ze standardami określonymi w Planie realizacji Gwarancji dla Młodzieży.

Opracowanie:

Wydział Badań i Analiz

Wydział Wdrażania PO WER

WUP w Białymstoku